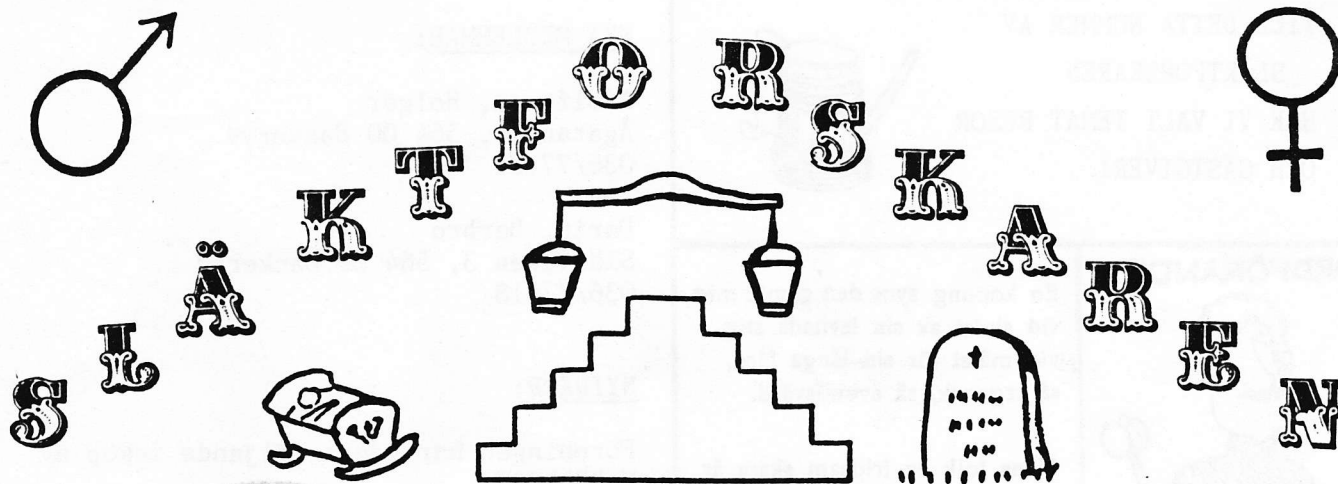

PROGRAMBLAD

för

HABOBYGDENS SLÄKTFORSKARFÖRENING

ÅRG. 3

NR: 2

1985

BRÄNNINGE GÄSTGIVAREGÅRD
Huvudbyggnaden

"SLÄKTFORSKAREN" Medlemsblad för HABOBYGDENS SLÄKTFORSKARFÖRENING. Utkommer minst en gång per år. Innehåller - Program - Notiser - Tips - Artiklar - Medlemsmatrikel med forskaruppgifter m.m. Redaktionskommittén, som består av FOLKE EKERED, AINO BERGLING och S-E. DAGMAN, är tacksamma för alla bidrag till tidningen - STORT som smått. Hjälp oss göra en bra tidning - skicka in uppgifter, som vi kan publicera - om dig själv - om forskning - tips m.m. Adress: BOX 106, 566 00 HABO. RING: 036/122052 F.E. - 40825 A.B. - 40146 S-E.D.

TILL DETTA NUMMER AV

SLÄKTFORSKAREN

HAR VI VALT TEMAT RESOR

OCH GÄSTGIVERI

ORDFÖRANDEN

HAR ORDET

En konung syns den gamle mig
vid slutet av sin levnads stig,
vid målet för sin långa färd,
så segerrik, så avundsvärd.

Hans folk en fridsam skara är
av milda, slumrande begär,
av minnen, som förblivit kvar
från forna, ljuvt förfutna dar.

Ovanstående rader, hämtade ur Johan Ludvig Runebergs dikt DEN GAMLE, tycker jag kan passa, som inledning till denna spalt. Ty det är väl så vi släkt- och hembygdsforskare känner för de gamla vi träffar på i våra forskningar. De är kungar och drottningar i sin värld - stor eller liten.

En ny säsong har börjat, och vi presenterar hösten program här intill. Hoppas att det skall passa dej. vi har försökt att blanda lokala inslag med föredrags-hållare utifrån.

Men vi behöver tips!

Har du mött, har du hört talas om någon intressant "figur", som skulle passa på något av våra sammankomster - ring då någon i programkommittén eller styrelsen och berätta - TACK!

För övrigt skall vi fortsätta i höst med vår tidningsexcerperingen.

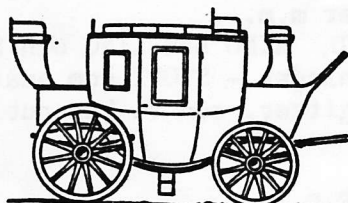
Vi skall efterlysa och insamla gamla fotor från bygden. I detta projekt samarbetar vi med Biblioteket.

Undertecknad skall leda två kurser i Släktforskning - en i Bankeryd och en i Habo.

Just i skrivande stund kan jag konstatera att vår utflykt till Visingsö endast lockat ett 30-tal. Vad har vi gjort för fel? Resmålet? Tidpunkten? Ska vi inte ha några utflykter? Berätta för oss, annars gör vi kanske samma fel igen. TACK!

P.S. Styrelsen sammanträder 1:sta Tisdag i varje månad, hör av dej!

S-E.D.

Dilligens

NYA MEDLEMMAR:

Adolfsson, Holger
Ågatan 10, 564 00 Bankeryd
036/77331

Darin, Barbro
Slädvägen 3, 564 00 Bankeryd
036/77818

NYINKÖP:

Föreningen har gjort följande inköp av MIKROKORT:

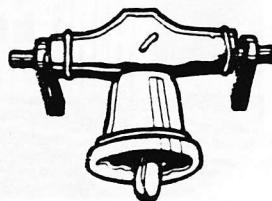
Födda - Vigda - Döda 1860 - 1897 för följande församlingar:

Habo
Gustav Adolf
Brandstorp
Daretorp
Bjurbäck
Härja
Nykyrke
Sandhem
Utvängstorp

Dessutom Husförhörsängd 1861 - 1896
för Bjurbäck

I väntan på att en mikrokortläsare skall inköpas till Biblioteket, är medlemmarna välkomna till ordföranden och använda "hanses".

Välkomna till HABO BIBLIOTEK

ÖPPETTIDER:

måndagar 15—20
tisdagar 15—20
onsdagar 15—20
torsdagar 15—20
fredagar 12—16
lördagar 10—13

Sommartid och vid långhelger
gäller andra öppettider.

Box 206
Tidaholmsvägen 5
566 00 HABO
Tel. 036-460 00 vx

HÖSTPROGRAM

3

ANBYTARKVÄLL

Tisdagen 17 September Kl.19.00

Församlingshemmet, Habo

Kaffeservering

Kom och tag med dig vad du har av Antavlor och Ansedlar, så kanske vi kan byta eller hjälpa varandra.

Du som inget material har, kom ändå och prata och drick kaffe.

Tisdag 15 Oktober kl.19.00

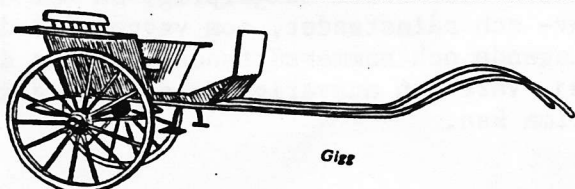
Församlingshemmet, Habo

EMIGRANTINSTITUTET SOM FORSK-
NINGSinstitution

Sten Almqvist, Växjö, berättar
om detta och om sin forskning

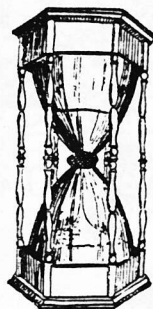
Kaffeservering

Gigg

Onsdag 13 November kl.19.00

Församlingshemmet, Habo

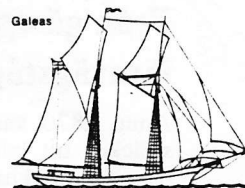
"Gångna släktled under
seklers skiftande öden"

Filip Johansson kåserar
kring sin släktrönika
från Västbo.

KAFFESERVERING

"En Skepparhistoria"

Stieg-Erland Dagman
berättar om en båt-
resa Rödån-Göteborg
år 1882.

LUCIAFEST

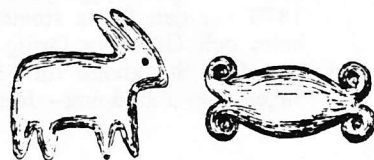
Torsdag 12 December

Kl.19.00

Allianskyrkan

Furusjö

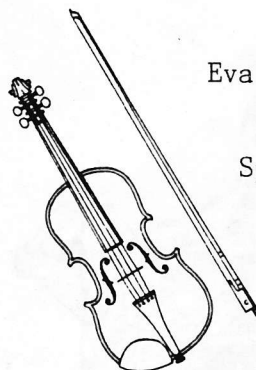
Lisa Melén, Lidköping berättar
om "GAMLA TRADITIONER"

Eva Blomquist-Björnborg

Alvesta

Spelar FOLKMUSIK FRÅN
HABO

Kaffe naturligtvis!

1986

Onsdag 22 Januari 1986 ÅRSMÖTE

Från gästgiverskuts till järnvägståg

Ännu 1870 var det besvärligt att resa längre sträckor till lands i Sverige. Sommartid ansåg man sig inte kunna transportera varor längre än 20 mil på landsväg. För längre transporter fick man använda vattenleder.

På gästgiversgårdarna var gästgivaren skyldig att se till att den resande fick skjuts till närmaste gästgiversgård. Snabbare men dyrare var diligenserna, men sådana fanns bara på några av de mest trafikerade sträckorna.

En diligens rymde endast åtta personer — sex inne i vagnen och två bredvid kusken. Diligensen förde också post med sig. När diligensen närma- de sig gästgiversgården, blåste kusken i post- hornet. Då var det tid för gästgivaren att hämta utvilade hästar. En tur mellan Stockholm och Göteborg tog på detta sätt fem dagar. Med van- liga gästgiverskutsar tog det betydligt längre tid.

Det fanns dock ett annat samfärdsmedel på några sträckor. Sedan mitten av 1850-talet hade man nämligen byggt järnvägar i Sverige. År 1870 var den första stambanan mellan Stock- holm och Göteborg färdig. Man kunde också resa från Stockholm till Malmö, om man tog vägen över Falköping—Jönköping—Nässjö.

GÄSTGIVARE I BRÄNNINGE 1690 - 1909

1690 - 1725	Lars Svensson
1725 - 1748	Jöns Nilsson
1748 - 1774	Måns Larsson
1774 - 1791	Jonas Erichsson
1791 - 1796	Anders Månsson, son till Måns Larsson ovan.
1796 - 1818	Gustaf Svensson
1818 - 1828	Sven Gustafsson, son till G.S. ovan.
1828 - 1832	Änkan efter Sven Gustafs. Maria Andersdotter
1832 - 1839	Johannes Gustafsson, gift med änkan enl. ovan.
1839 - 1851	Anders Petter Svensson son till Sven Gustafsson och Maria Andersdotter
1851 - 1909	Anders Larsson, kusin till Anders Petter enl. ovan. Riksdagsman, sedermera även ägare av St.Kärr, Ekhammar m-fl. gårdar

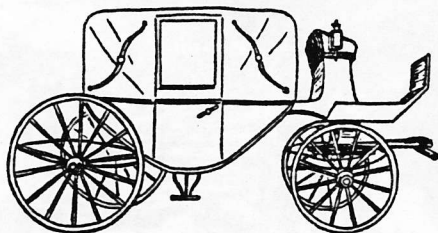
"TRAFIKREGLER" från år 1757.

§.23. När resande eller farande i städer eller på landet mötas, böra till var sin vänstra sida således vika, att de hinders- löst kunna komma varandra förbi, vid 10 Daler Silvermynts bot för den som häremot bryter. Är vägen trång, att endera måste nödvändigt åt sidan, då vike den gående för den ridande, den ridande för den åk- ande, kärra för vagn, den mindre vagn för den större, den tomme eller den med folk uti för den med lass, det mindre lasset för det större.

Vid trånga broar väntar den som som först med tecken eller rop blivit varnad, till dess den andre farit över, och den som kommer jämna vägen, väjer för den som kom- mit backe utföre.

Uti branta backar, dröjer antingen nedan, eller och väjer den undan, som farer upp- före.

Är vägen så trång, att endera måste stryka tillbaka, stryke då den som minsta vägen haver, eller det bekvämligast göra kan. Kan ingendera stryka, då bör endera av- lasta eller sin vagn söndertaga, och den andra vara honom behjälplig, så väl uti av- och pålastandet, som vagnens sönder- tagande och sammansättande; gör han det ej, vare han ansvarig för den skada därav tima kan.

EN RESA GENOM SVERIGE FÖR 174 ÅR SEDAN

Utdrag ur en dagbok förd av den 16-årige Greve Carl Rudenschöld på en resa genom södra Sverige år 1811.

Ifrån Tibro reste vi förbi Ruder, en egendom, tillhörig en Hofjunker Silfverstråle, till Hjo, hvilken stad förutan en vacker belägenhet vid Wettern, torget och en ny kyrka, som är rar för sin enkelhet, är mycket ful. Ifrån Hjo till Torp hade vi en oändligt vacker väg, vi hade variationer utaf nästan allt vackert emellan Hjo och Torp, vi reste först igenom ängar fulla af stora ekträn och andra löfträd till Fågelås kyrka och prästgård, som ligga mycket vackert på en stor höjd. Man ser der mycket vitt omkring sig. Öfver träderna ser man Almnäs, en vacker egendom, tillhörig en Grefve Stakelberg, samt sjön Wettern. Emot slutet af hållet reser man igenom en hög och grof tallskog, och sedan man rest igenom skogen, blef det sist stora backar och dalar. Qvarn och såg samt en kopparhammare, hvilket allt hörer till Hjellö, ett mycket stort gods, far man tätt förbi. På denna vackra väg är likväl den olägenheten, att det är grind vid grind. I Torp var en stursk gästgivarer.

Derifrån till Torkelsryd är vacker ängväg, och sjön Wettern ser man beständigt ett stycke ifrån vägen. Wisings-Ö börjar äfven att synas emellan Torp och Torkelsryd. Hjellö synes på långt håll, och en annan mindre herrgård vid namn Skemningsfors, tillhörig en Ryttmästare Lind, far man alldeles förbi. Torkelsryd var en dålig gästgivarergård, derifrån till Sved är bara skog, backigt och en ful väg, vi foro öfver en sandmo, som en half mil intet är beväxt med annat än ljung, och består af idel stora och små kullar. Ifrån Sved, hvarefter vi sågo hela Wisingsö, reste vi äfven en backig och skogig, men likväl vackrare väg än ifrån Torkelsryd. Nära intill Bränninge är en förskräcklig backe, ty utom att han är brant, krokig och lång, så är på ena sidan en djup dal, och nedanför går en å; vår skjutsbonde sade äfven att många kört ihjäl sig i den backen. Vid Tombäck, som ligger bredvid vägen en half mil innan vi kommo till Bränninge, som tillhör en Capitain Ehrenpreuts, hade det nyligen varit en stor eldsvåda, då vi foro förbi. Det var ett mycket stort och tillika väl inrättat bränneri jämte 15 eller 1700 kannor bränvin, som alldeles brunnit upp.

Vår skjutsbonde emellan Sved och Bränninge förtjente att anmärkas; det var en redlig och beskedlig bonde, som talte väl om nästan alla, och om det var någon dålig karl, som han talte illa om, så glömde han likväl intet de goda egenskaper, som han hade. I Bränninge, der vi hade vårt andra nattqvarter, hade vi till gästgivarer en mycket rik bonde, som förutan en stor gård med två tröskmaskiner, egde ett par rusthåll och några andra gårdar, men han var derför intet så braf karl som vår husbonde. Han var väl en förståndig bonde, och hade många fransyska glosor i sitt tal, men både han och hans hustru plägade taga sitt rus, och han tycktes äfven vara lat och högfärdig öfver sin rikedom.

I Bränninge lågo vi äfven illa, men likväl något bättre än vid Tibro. Ifrån Bränninge till Jönköping fingo vi en sextioårig dräng till skjutskarl, som var mycket dum, vi hade rätt roligt utaf honom. Flera vackra egendomar foro vi förbi, hvaribland Attarp, Björneberg och Monserud, som tillhöra Silfverhjelmars. Vägen är grufligt backig emellan Bränninge och Jönköping. Jönköping har en besynnerlig belägenhet, den är bygd på en smal landtunga med vatten på båda sidor, den har raka och vackra gator samt en stor kyrka.

Kommentar: Gästgivaren i Bränninge var min morfars-farfars-far Gustaf Svensson SED

Måltider. 80 (80)		
Ödeslö	- 1 1/2	
Nyby	- 1 1/2	
Wadstena	- 1 1/2	5 1/2
Lärstad	- 1	
Husbyfiöl	- 1 1/2	
Och lå vidare efter		
8. Cap. 2. §. til.		
Örebro (c)	- 9 1/2	11 1/2
§. 3. Til Carlstad och Bergslagen.		20 1/2
Ifr. Jönköping til		
Bränninge	- 1 1/2	
Swed	- 1 1/2	
Torkelsryd	- 1	
Torp	- 1 1/2	
Hjo	- 1 1/2	6 1/2
Tybro	- 1 1/2	
Hunnekulla (d)	- 1 1/2	
Törfwe	- 2 1/2	
Biörtporp	- 1 1/2	
Öfwer Gullsprängs		
Färja til		
Wall	- 2	
Gerdsberg	- 2	
Förbi Christinæh. til	- 11 1/2	17 1/2
Rudsberg	- 1 1/2	
We	- 1 1/2	
Busterud	- 1 1/2	
Carlstad (e)	- 1	4 1/2
		21 1/2

(c) Här ifrån Örebro har man Marra Wägen till Stockholm genom Ståderna i Wämanland och Upland uti 3 Cap. 1. §. samt Södra Wägen genom Södermanland §. 2. Namnadt genom Lindesberg och Bergslagen til Falun §. 6. Cap. 3. denna delen.

Til Upland och Ståderna i Roslagen §. 1. och 2. Cap. 2. och 3. Cap. förra delen.

Til Sala och Gefle samt Ståderna i Norrland. 2. Cap. 3. §. denna delen och 6. Cap. förra delen.

(d) Emellan Hunnekulla och Törfwe går denna Wägen öfver den som kommer från Hofwa och går til Wästergöllen på hvilken man fort afwen resa til Örebro på denna Wästra Wägen om sidan Wetteren.

(e) Sedan har man här ifrån Wägen til Wästergöllen 1 1/2 mil; Wästergöllen 2. Wästergöllen 2. Philipstad 1 1/2 mil och vidare til Bergslagen. Eljest lärer och Wästergöllen 1. Christinæh. Philipstad.

SKJUTSBÖNDER PÅ 1800-TALET

Att i gamla tider vara hästägande bonde och bo i närheten av en gästgivaregård kunde ha sina problem.

Det var nämligen inte alltid, som man på gästgiveriet hade tillräckligt många hästar. Då kunde bönderna beordras att släppa till sina hästar.

Visst var det bra för dem, att få förtjäna en extra slant, men i bland kunde det hända, att hästarna skulle ut och dra gästgivarskjutsar mitt i vårbruket eller hökörningen, och det var ju inte så lämpligt.

Ibland hände det, att Kungen och hans Hov skulle ut och åka, och då hade bönderna säkerligen inget emot att ställa både sina hästar, vagnar eller sig själva till förfogande.

Min farfars farfar, Gustaf Nilsson från Klingekärr, var s.k. Kronofjärdingsman, och enligt brev, som han fått från Länsman Carl J. Bruno den 13 juni 1825, beordras han, att bland bönderna rekviära 22 st välskodde, friske och sedlige hästar för skjuts av Hennes Majestät Drottning Decideria vid hennes resa till Skåne. Hästarna skulle den 16 juni kl. 6 em. möta vid Sörgården, Nedre Starbäck och medfölja till Doms bro.

Tydligt hade Drottningen med sig hela sitt Hov och mycket bagage.

I juni 1839, var det Kung Karl XIV Johans tur, att ge sig ut på resa, denna gång från Christinehamn till Jönköping. Nu beordrades Gustaf Nilsson att till den 4 juni kl. 8 fm. uppbuda 13 st fullkomligt duglige, kringkodde och sparade hästar, att möta mitt för Kråmered.

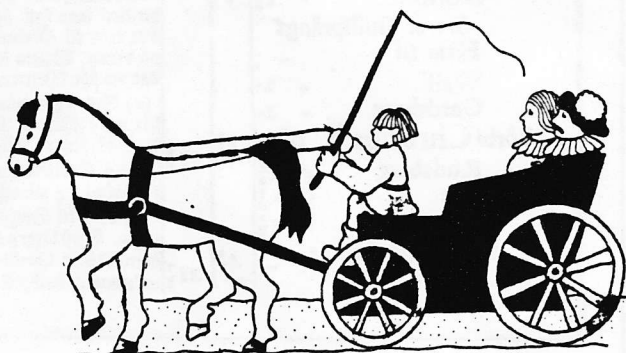
Tillsäga i förväg skulle Gustaf också göra, att ej andra än nyktre och fullt pålitlige Personer vid skjutsningstillfället sig må infinna.

Ersättningen till hästägarna utbetalades med 12 shilling per häst.

För nio hästar jämte vagnar blev ersättningen 2 Riksdaler 15 shilling och 6 Rundstycken.

(Uppgifterna är hämtade ur fars, Isak Johansson från V.Ekered, minnesanteckningar.)

FE

De svenska gästgivaregårdarna, som lågo med ett par mils mellanrum längs landsvägarna och vilkas saga praktiskt taget nu är all, voro naturligtvis inga lyxhotell, men de gavo i en tid, då den resande icke var bortskämd, närande mat att stilla hungern med och tak över huvudet, även om det som här kunde bli trångt om utrymmet — redan tre gäster i en enda säng och en ny, som håller på att skriva sitt namn i dagboken, medan hallkarlen värmer sina stelfrusna leder framför den öppna spisen. — Gästgivaregård i Småland. Akvarell av Fritz von Dardel 1844. Nordiska museet.

EN HISTORIA.

Det var sommaren 1915. I Europa rasade kriget, och här hemma blev alla varor allt dyrare, så även smågrisarna, vilka stigit i pris från 25 kr till 50 kr. F. i E. brukade alltid köpa en liten gris varje sommar, men detta år tvekade han. Emellertid fanns det på Mullsjö Marken en svart gris, vilken ingen ville köpa.

Den fick F. bli vid till ett ganska hyggligt pris.

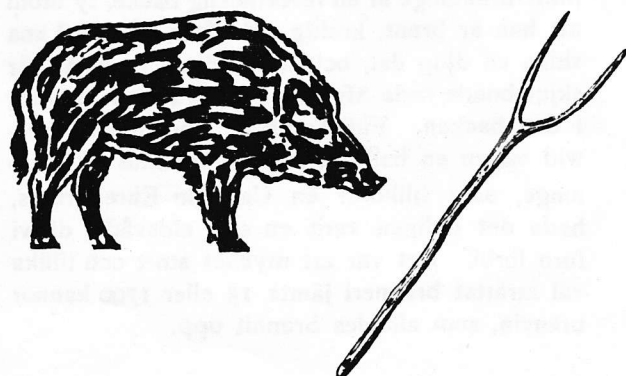
Då folk såg, vad F. hade i sin låda, kunde de inte låta bli, att försöka skoja lite med honom.

— Hur kommer det sig, att du har gått och köpt dig en svarter gris?

— Jo, då beror på, attvi har fått sorg därhemma på gårn, svarade den alltid lika slagfärdige torparen.

Gamla farmor, Stina-Lisa, hade nämligen nyligen avlidit denna sommar, 95 år gammal.

FE

Några axplock ur sockenstämmoprotokoll
från Habo, som har anknytning till ämnet
Gästgiveri och kommunikationer från förr
i tiden.

12/8 1827. §.6.

Nämndemannen och Gästgifvaren Sven Gustafsson i Bränninge ålägges att antingen utur Församlingen bortskaffa den af honom emot Församlingens vilja intagne vanfrägdade Personen Johannes Svensson, eller ock att med sin egendom ansvara Församlingen för de olägenheter, som genom hans inflyttning kunna uppkomma.

30/1 1842. §.1.

Sjuklige Inhyssesmannen Petter Hägg, som i ändamål att söka bot för sin långvariga sjukdom, önskade besöka LänsLazarettet i Mariestad, men saknade medel att bekosta resan dit, anhöll det Församlingen godhetsfullt. måtte lemna honom något bidrag till skjuts, heldst han af sin sjuklighet vore urständsat att gå dit; och fann församlingen billigt att lemna honom respenningar af Fyra RD RGs ur Fattig-Cassan.

20/11 1842. §.3.

V.Pastor anmodades föranstalta, det Gossen Johannes Nilsson i Mörkhult, hvilken sen flera år varit besvärad af elakartade utslag i hufvudet, som oaktadt flera gjorda försök icke kunnat botas, ju förr dess häldre måtte varda afsänd till LänsLazarettet för att der blifva curerad, och Herr Befallningsmannen Bruno förmodade att nämnde Gosse skulle kunna få medfölja då fångskjuts icke långt härefter komme att afgå till Mariestad. Ersättningen för skjutsen skulle erläggas ur Fattig-Cassan.

3/6 1875.

Förekom fråga om upprättande av förslag på huru mycket brännvin, som kan anses försäljas å Vestra Kärrs Gästgivaregård, och ansåg stämman försäljningen kunde uppgå till 10.000 kannor för nästkommande år.

FÖRSLAG TILL MATTAXA I HABO FATTIGHUS
ANTAGEN Å EXTRA KOMMUNALSTÄMMA DEN 21
MAJ 1900.

Söndag:

Kl.7	Kaffe utan dopp	pris: 0.03
kl.9	Frukost:	
	1/3 liter skummjolk	
	1/3 kaka bröd	
	17 gram smör	0.06,3
Kl.2	Middag:	
	1 liter soppa	
	25 gram fläsk	
	1/2 kaka bröd	0.08
	Kvällsvard:	
	1/3 liter mjolk	
	1 liter gröt	0.04,7
	per dag S:a Kronor	0.22

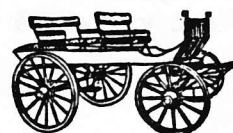
Måndag:

Kl.7	1 kopp kaffe utan dopp	0.03
Kl.9	Frukost:	
	Ölsupa 1 liter	
	17 gram smör	
	1/3 kaka bröd	0.06,8
Kl.2	Middag:	
	1 liter Välling	
	gryn och mjöl	
	1/2 kaka bröd	
	1/3 sill (1/4 större)	0.08
kl.7	Kvällsvard:	
	1/3 liter mjolk	
	1 liter gröt.	0.04,7
	S:a Kr pr dag	0.22,5

Gamle hedersmannen och folkskolläraren sitter en dag och filosoferar över sitt myckna arbete:

- I fullmäktige ä ja ordförare, å sen ä ja mä i fattigvården, nöckerhetsnämnden å körkekörn. I biföreninga ä ja sekreterare å i "Sångens vänner" kassör. Å så ä ja ledamot i "Svinavelns främjande" å "Föreninga för ekens bevarande i Sydsverige" - Ja sen ä dä klart att ja tillhör hembögdsmföreninga å "Föreninga för trädskötare". - Å så har ja ju den där uschle skolen ôg, som sinkar så för en å tar bört så möen tid.

Ur "Västgöta-Bengtssons" västgötahistorier.

U P P B R O T T E T

Detta är berättelsen om den första etappen från Stockholm till Göteborg på resan till Amerika, som Skolläraren Gustav Mellberg, bördig från Bränninge i Habo och hans vän Thure Kumlien, dennes fästmö Christina Wallberg samt dennas äldre syster Sofia, företog år 1843. Vi låter Gustav berätta:

30/5 Tisdag.

I dag anlände Thure, Christina och Sofia från Uppsala hit till Stockholm. I morgon skall de gå till Passbyrå, för att få sina pass utfärdade. Jag klarade av detta i går. De har tagit in för natten på Källaren RIGA som även har några resanderum. RIGA ligger på Österlånggatan, bara ett stenkast från min egen bostad på Bollhusgränd. Kanalbåten, "Daniel Thunberg", avgår redan Onsdag morgon kl.5, varför vi får se till att ha bagaget klart och nere på Riddarhuskajen i morgon kväll.

31/5 Onsdag.

Dagen gick i avskedets tecken. Gick runt i huset och tog avsked av dem som var hemma. Fick goda råd av Handlare Feit och Källarmästare Mosell samt av Fröken af Wasell och Charlotta Boström.

Många kunde inte förstå varför vi skulle ge oss ut på detta äventyr, andra, bland dem Demoiselle Lundquist och Kypare Lindqvist verkade, som om de skulle velat göra det samma.

På kvällen samlades vi fyra resenärer på RIGA för en liten avskedsfest. Min kollega Skollärare Sandberg dök upp, och flera andra av mina bekanta här i staden.

1/6 Torsdag.

Fick stiga upp tidigt för att vara i tid vid fartyget. Sade ett sista farväl till min värd, Commministern Pehr Isacus. Sandberg kom ner till kajen. Gick för sista gången de välkända stråken - Köpmannagatan, över Stortorget, genom Trångsund och Storkyrkobrinken ner till Riddarholmen. Thure, Christina och Sofia var redan vid båten när jag kom fram.

Punktligt kl.5 avgick "Daniel Thunberg" med Kapten Ameen som befälhavare. Vi ångade ut på Mälaren, förbi Karls Hatt och ner mot Södertelje. Intog frukosten, som bestod av smör, bröd, spickemat och brännvin.

Vi fortsatte ner genom den vackra Sörmländska skärgården förbi Trosa och Nyköping, som vi skymtade på avstånd.

Mötte Kanalångaren "Eric Nordevall" på väg till Huvudstaden. Åt en två-rätters middag, som vi nersköljde med några stop svagdricka. Under färden vidare genom skärgården ner mot Slätbaken, fick jag tillfälle till ett samtal med vår Kapten.

Jag berättade att vi var på väg på vårt

livs äventyr, och att vi från Göteborg skulle fortsätta med Kapten Nissen på Briggen "Svea". Kapten Ameen omtalade, att Kapten Nissen var känd som en om-dömesfull och rejäl karl, så resans fortsättning skulle nog gå bra. Han berättade också lite om "Daniel Thunberg". Att hon hade en längd av c:a 27 meter och en bredd på nästan 7 m. Hon har en balansmaskin på 38 hkr, som driver de båda skovelhjulen. Hon är byggd för åtta år sedan.

På kvällen, när vi gick in i den inre delen av Slätbaken, intogo vi vår aftonmåltid, som innehöll the, öl, mjölk och lite kall mat, samt det obligatoriska brännvinet.

Anlände till Mem och den första slussen i Göta Kanal kl.9 på kvällen. I Söderköping, som vi anlände till någon timma senare, skall vi ligga still några timmar. Intog vår hytt för natten.

2/6 Fredag.

Vaknade vid 7-tiden på morgonen. Då var vi redan vid Norsholm. Hade sovit som en stock hela natten. Sjöluften och anspänningen inför resan hade verkat som sömmedel. Hade inte märkt avgången från Söderköping eller slussningen vid Carlsborg.

Efter frukosten samlades resekvartetten vid relingen och njöt av den rofyllda och sköna färden över sjön Roxen.

Slussade uppför de sju Karl-Johans-slussarna vid Berg på fm. Intog vår middag vid Husbyfjöl och anlände till Motala kl.7 på kvällen. I Motala låg vi kvar en timma, innan vi styrde ut på Vätterns stundom så vreda vågor. Dessa höll sig dock så lugna, att vi utan svårighet kunde intaga aftonmålet. Efter några timmars sjöfärd anlände vi till Vätterns västra strand, där siluetten av Carlsborgs fästningsbygge reste sig mot den ljusa kvällshimlen. I Rödesund, där vi skall ligga still några timmar, intogo vi vårt nattkvarter.

3/6 Lördag.

Vaknade till när vi var i slussen i Forsvik och sedan när vi mötte Kanalångaren "Amiral von Platen" på sjön Viken.- Låg och tänkte på, att jag nu färdades genom mitt hemlandskap Västergötland, endast tio landmil från mitt älskade Bränninge. Ack så nära, men ändå så fjärran. Skall jag någonsin återse min dyra Moder eller mina kära bröder? - Framtiden och givaren av allt gott må avgöra detta.

Thure och jag stod tillsammans med systrarna Wallberg hela förmiddagen och njöt av vårt vackra landskap. Thure är

ju också Västgöte, från Härlunda. Anlände till Sjötorp vid middagstid. Efter slussning, löpte vi ut på Vänern, som var gunstig, varför middagen kunde avnjutas utan besvär. Kvällen och natten tillbringade vi på Vänerns godmodiga vågor.

4/6 Söndag.

Anlände till Vänersborg på em. efter en rätt så behaglig färd över den stora Vänersjön. Kom till den första slussen vid Brinkebergskulle på kvällen och anlände till Åkersberg och de många slussarna där, vid 9-tiden. En ny slussled var under byggnad och beräknades vara färdig nästa år. Vid Oliden mötte vi den tredje Kanalångaren "Thomas Telford". Låg stilla några timmar denna natt också.

5/6 Måndag.

Vid 6-tiden på morgonen passerade vi Ströms slussar och fortsatte nerför Göta Älv. Intog frukost i höjd med Gamla Lödöse. Vi hann också intaga middagsmålet innan resan var fullbordad och vi anlände till Göteborg.

Vi samlade ihop allt vårt bagage och fick hjälp av dragare, att forsla detta till Bloms Hotell vid Södra Hamngatan, där vi skrev in oss.

Vi flanerade lite i staden under aftonen, innan vi åto aftonvarden på vårt hotell.

6/6 Tisdag.

Göteborg. Fick underrättelser om att "Svea" redan ankommit och låg vid kaj. Tillbringade dagen med att bese stadens sevärdheter.

7/6 Onsdag.

Har fått besked från Herrar Wessberg, som representerar Kapten Nissen här på platsen, att det kommer att taga en vecka i anspråk, att göra "Svea" klar för avgång till New York.

8/6 - 13/6 Torsdag - Tisdag.

Väntan och åter väntan.- Bor kvar på Hotellet. Har träffat flera personer, som liksom vi väntar på att få gå ombord på "Svea" Bl.a. en stor familj från Hössna i Västergötland vid namn Reuterskiöld. Ett brödrapar vid namn Wählin från Mariestadstrakten samt en person vid namn Johan Olof Liedberg från min gamla studiestad Jönköping.

14/6 Onsdag.

I dag fick vi äntligen gå ombord med vårt pick och pack. Jag tror vi är ett 60-tal passagerare, de flesta svenskar. Vi lär även ha last av stångjärn och tusen blodiglar. Det senare lär vara en god exportvara. Avvaktar nu lämpliga vindar för avgång.

15/6 Torsdag

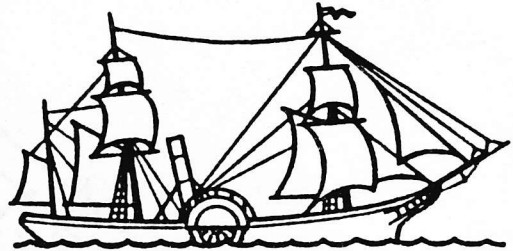
Ligger kvar vid Masthuggskajen och väntar på vind.

16/6 Fredag.

Äntligen! I morse ansåg Kapten Nissen att vinden var förlig, så kl.9 hissades seglen och "Svea" lämnade kajen.

Vi seglade ut mot Vinga i den ljumma morgonvinden och vidare västerut mot de okända öden framtiden må ha i sitt sköte. Farväl Fosterland, leve framtiden.

SED

LÄSÖVNING

Ur en skrivelse insänd till Kungliga General Poststyrelsen från Brandstorps Socken 1868.

.....En för denna folkrika bodaträckt nödvändiga behöfliga förändring i Påstens förslande vore dock höggeligen påkallad hvarförer Brandstorps Kommunstämma andrag-er med hemställan och ödmjuk anhållan om att vederbörande Aktoriteter ville till sturka, besluta och ombestura så att i st. f. dett Påsten nu beforderades emillan S Foglås från hemman eler lägenheter aldeles tomma trackt Daretorp tvärtom lansvägen ått Skämningsfors Säteri i Brandstorps Soken Hafsjöberg och Daretorp samt baltack vilka tvärtom vägskjllnaden är obetuder-ligen likaså hvitnaden emot den fördell och oftare gagn här jemte och kringligande många korspondenter derigenom finge åtnuta anhålles derföre ödmjukerligen om skundsam förändring der med så att denna kommun hädan efter kunde undvika aflemna och hem-ta påsten vid S foglås kan denna föränd-ring ske nödias vi anhålla att påststat-ionen bliver förflötatt ifrån S foglås till brandstorps Kurka.

